

3. číslo 2016/2017
Základní škola Chrast

Speciál

Ke Dni matek

...protože maminky si to zaslouží.

Speciál ke Dni matek

Byli jsme požádáni, abychom připravili speciální číslo ke Dni matek. S radostí jsme na takovou nabídku kývli, protože jestli si někdo zaslouží, aby mu byla věnována pozornost, jsou to MAMINKY.

Speciálně pro ně připravili šestáci básničky, zatímco my, redaktori jsme se podívali na zoubek tomu, proč vlastně Den matek slavíme.

A protože speciální vydání vyjde v neděli 14. května a u příležitosti Dne matek v přírodním divadle vystoupí školní sbory Zvoneček a Zvonky, přidali jsme třeba i zprávu o jejich putování za oceněním na krajské přehlídce.

Přejeme příjemné, speciální počtení.

Redakční tým časopisu CH_rAsT

OBSAH

Den, kdy jsou maminky nejdůležitější	2
Maminka ve všech světových jazycích	3
Víte, že...?	4
Maminka... jaká by měla být?	4
20 let našeho školního sboru aneb Jak se na škole poprvé „Zazvonkovalo“	5
Napsali jste... Poezie pro maminky	6
Osmisměrka ke Dni matek	9
Jarní hádání	9
Zeptali jsme se... paní ředitelky Budínské	10
Den otců	12
Máj, měsíc zamilovaných	12
Zvuky Zvonků a Zvonečků	13
Citáty o mamince	14
Zeptali jsme se... paní starostky Lacmanové	16
Závěrem	16

Den, kdy jsou maminky nejdůležitější

Druhý květnový víkend je v celém světě výjimečný. Téměř pro každého je totiž maminka po velmi dlouhou dobu jedním z nejdůležitějších lidí na světě.

Den matek je rozšířen prakticky v celé západoevropské kultuře. Své kořeny má už ve starověkém Řecku, kdy Řekové vzdávali hold ženám jakožto dárkyním života. Starověcí Římané mateřství oslavovali první březnový den na oslavě zvané Matronalie. Ta byla zasvěcena bohyni Juno, ochránkyni vdaných žen a nastávajících rodiček. Od 16. století se rozšířil tzv. Mothering Day, kterému byla určena čtvrtá neděle od začátku půstu (lidé ve Velké Británii a v Irsku slaví Den matek stále v tento den). Poddaní tehdy dostávali den volna, aby mohli navštívit svůj domovský kostel (mothering church) tedy místo, odkud pocházeli a kde žily jejich matky a rodiny. Cestou trhali květiny, které přinesli buď do kostela, nebo své matce.

V 70. letech 19. století se ve Spojených státech o zavedení Dne matek neúspěšně snažila americká sociální aktivistka Julia Ward Howe, která v roce 1870 vyzvala ženy ke sjednocení proti válkám ve svém Provolání ke dni matek. Skutečnou zakladatelkou se stala až Američanka Anna Marie Jarvis, která zavedení svátku matek prosazovala k památce své vlastní, která byla stejně jako její dcera sociální pracovnící. Anna M. Jarvis slavila Mother's Day poprvé roku 1907 v úzkém kruhu přátel. V následujících letech bojovala o jeho oficiální uznání. Roku 1910 se o veřejné oznámení svátku postaral guvernér Západní Virginie. Společný návrh amerického Kongresu pak roku 1914 stvrdil prezident Woodrow Wilson. Druhá květnová neděle se stala dnem, který je věnován matkám. Když se však svátku ujala komerce, Anna Jarvisová to těžce nesla.

Do Československa se Den matek dostal za pomoci Alice Masarykové v roce 1923. Když se však k vládě dostali komunisté, dostal přednost březnový svátek žen. Den matek jako takový se do naší země vrátil až po roce 1989.

Ať už byl polyteistický starověk, období „temného“ středověku nebo 19. století plném válečných konfliktů, lidé si stále připomínali jedinečné pouto dítěte a matky. „Máma“ je slovo, které děti už po tisíce let vyslovují jako první. Naše maminky mají naši úctu a lásku, protože pro nás dělají první poslední. Připomínejme si to nejen druhý víkend v květnu na Den matek, ale každý den, kdy se probudíme. Skutečně si to zaslouží.

(Zdroje: <http://svatky.centrum.cz/svatky/vyznamne-dny/den-matek-74/>, <https://www.ceske-tradice.cz/tradice/jaro/den-matek>, <https://www.aktualne.cz/wiki/domaci/historie-den-matek/r~i:wiki:3725/?redirected=1492591868>, https://en.wikipedia.org/wiki/Anna_Jarvis)

Maminka ve všech světových jazycích

Máma, matka, maminka, maminečka. V češtině tato slova známe, ale co takhle v jiných jazycích? Jestlipak je znáte ☺...

ČEŠTINA	matka	máma	maminka
ANGLIČTINA	mother	mom/ mum	mummy/ mommy
ARABŠTINA	أم [ʾum]	أُمّ [ʾalaʾum]	أُمِّي [ʾami]
BASKIČTINA	ama	ama	
BOSENŠTINA	majka	mama	
BULHARŠTINA	ма́йка	ма́ма	
ČÍNŠTINA	母亲 [mǔqīn]	妈妈[māma]	
DÁNŠTINA	moder	mama	
ESPERANTO	patrino	panjo	
ESTONŠTINA	ema	mamps/ emps	
FINŠTINA	äiti		
FRANCOUZŠTINA	mère	maman	
CHORVATŠTINA	majka	mama	
ITALŠTINA	madre	mamma	
IRŠTINA	máthair		
JAPONŠTINA	母[haha]		ママ [mama]
KOREJŠTINA	어머니 [ɔmɔni]	엄마 [ɔmma] / 어미 [ɔmi]	
KURDŠTINA	dayik	momma	mam
LATINA	mater		
LITEVŠTINA	motina	mama	mamytė
LOTYŠŠTINA	māte	māmiņa	
MAĎARŠTINA	anya/ édesanya	mama	anyu/ anyuka
MALTŠTINA	omm		
NĚMČINA	Die Mutter	Die Mutti/ die Mami	
NIZOZEMŠTINA	moeder	mam / mamma	ma / mammie
NORŠTINA	mor [ˈmu:r]		
POLŠTINA	matka	mama	
PORTUGALŠTINA	mãe	mamã	
RUMUNŠTINA	mamă		mămică
RUŠTINA	мать	ма́ма	ма́мочка, ма́мúля
ŘEČTINA	μητέρα [mite:ra]	μαμά [mama:]	
SLOVENŠTINA	matka	mama	mamička
SLOVINŠTINA	mati	mami	
SRBŠTINA	majka	mama/ keva	mama
ŠPANĚLŠTINA	madre	mama	mami/mamá

ŠVÉDŠTINA	mor/ moder		
TUREČTINA	anne/ ana/ valide	anne	
UKRAJINŠTINA	мати/ mátip	мама	матýся
VELŠTINA	fam		
VIETNAMŠTINA	mẹ [mɛ]		

Víte, že...?

O MATKÁCH	... v latině <i>mamma</i> znamená taky <i>prs</i> ?	
	... v roce 1984 získal Nobelovu cenu český autor Jaroslav Seifert, jehož nejznámějším dílem je sbírka s názvem <i>Maminka</i> ?	
	... Marie Terezie přivedla na svět 16 dětí (11 dívek, 5 chlapců a jen 9 se dožilo dospělosti)?	
	... 70 až 85 procent žen si dítě automaticky dá do levé ruky a platí to i pro malé holčičky, které si hrají s panenkami? Vědci zjistili že to má co do činění s naším mozkem. Zjednodušeně řečeno – když si matka posadí dítě na levou stranu, opačná, tedy pravá polovina jejího mozku se zaktivuje, a tím se prohlubuje její pouto s potomkem. Na fyzický dotek na levé polovině těla reaguje pravá polovina mozku, vědci tomu odborně říkají lateralizace.	
	... Den matek u nás prosadila dcera Tomáše Garrigue Masaryka	
	... slovo „maminkatelka“ prý znamená „maminka podnikatelka“?	
	... objem krve ženy v těhotenství vzroste až o 50 %?	
	... chodidla ženy se mohou v těhotenství zvětšit až o polovinu čísla, ale může to být i více?	

Maminka... jaká by měla být?

Maminka by měla být:

hodná, milá, laskavá, láskyplná, pracovitá

Maminka je:

Když jsme nemocní, tak s námi je maminka vzhůru. Maminka nám poradí, když si s něčím nevíme rady. Bojí se o nás. Maminka si s námi hraje. Když maminku o něco poprosíme, tak se to snaží splnit (pokud to jde). Když maminka přijde z práce, tak je unavená a upracovaná. Když se nám v noci zdají zlé sny, tak nás uklidňuje. Můžeme se jí se vším svěřit. Vychovává nás. Mazlí se s námi. Je na nás moc hodná.

Nikola Doležalová

20 let našeho školního sboru

aneb Jak se na škole poprvé „Zazvonkovalo“

Pěvecký sbor byl na ZŠ Chrast založen v roce 1997 paní učitelkou Věrou Stoklasovou. Od té doby se vedení sboru několikrát změnilo. Ve školním roce 1998/1999 se k Mgr. Stoklasové přidala Mgr. Iva Celnarová a od školního roku 1999/2000 do roku 2002 vedly Zvoneček paní učitelky Věra Stoklasová a Marie Kodešová. Ve školním roce 2002/2003 se vedení sboru opět změnilo, ujaly se ho Mgr. Lucie Bláhová a paní vychovatelka Leona Tesařová. Od školního roku 2003/2004 zpíval sbor opět pod vedením paní učitelky Kodešové, které pomáhala paní vychovatelka Tesařová. K nim se ve školním roce 2005/2006 přidala mladší sestra paní učitelky Kodešové, Kateřina Malinská. Sbor tak dostal zcela nový rozměr profesionálního a kreativního hudebního doprovodu. Od roku 2007/2008 až dodnes Zvoneček zpívá pod vedením Mgr. Marie Kodešové a Mgr. Kateřiny Malinské.

Původní sbor s názvem „Zvoneček“ byl ve školním roce 2013/2014 pro velký počet členů rozdělen na mladší „Zvoneček“ a starší „Zvonky“.

Zvoneček v současnosti čítá 28 zpěváků. Je přípravným sborem, který navštěvují žáci prvních až třetích tříd. Do sboru mohou chodit všechny děti, bez ohledu na jejich pěvecké schopnosti či zkušenosti. Naším společným úkolem samozřejmě je získat pěvecké sborové základy. Na zkouškách ale nejen zpíváme, také si s hudbou, melodiemi a rytmem různě hrajeme. Cílem výběru písniček, není jen pěvecký rozvoj, chceme také, aby nás všechny zpívání bavilo.

Do Zvonků, sboru starších žáků, letos chodí 48 zpěváků a zpěvaček – žáků druhých až devátých tříd, a také bývalých spolužáků, kteří už studují na středních školách.

Naším repertoárem se v rámci našich možností snažíme zabrousit do různých žánrů – lidové písničky, klasika, pohádkové a filmové písně, popové věci.

Cílem našeho sboru však není jen co nejlépe zpívat, držíme se hesla, že jsme jeden tým, kamarádi a partáci bez ohledu na věkový rozdíl. Zvonky pro nás nejsou „každotýdenní školní kroužek“, je to něco, co nás baví, ačkoliv je pravda, že je to velká dřina. Není to jen zpívat, je to zodpovědnost, protože na všech členech závisí výsledek. Ruku v ruce jde práce se zábavou.

Napsali jste... Poezie pro maminky

Třída 6.A se zapojila do příprav našeho speciálního vydání. Téměř všichni napsali báseň, která je věnovaná maminkám a Dni matek. Doufáme, že se Vám budou líbit tak, jako se líbí nám.

Maminko

Víš, má milá maminko,
já ti musím něco říct.
Je mi líto malinko,
ne, ... je mi to líto víc.

Moc mě mrzí, že tě zlobím
a máš o mě starost,
omluvná slůvka pak lovím,
ať máš ze mě radost.
/Veronika Dubská/

Pro maminku

Já koupím kytičku
pro tu svoji matičku.
Také jí chci dopřát dnes
žádný zmatek, žádný stres.

Snad se jí to bude líbit
a budu jí moci slíbit,
že ji ráda budu mít
a vždy pro ni budu žít.
/Agáta Chvojková/

Maminka

Mám ráda svoji maminku,
mám ráda, když mi dá pusinku,
Mám ráda, když se na mě usměje,
to mě u srdce hned zahřeje.

Když mě hezky pochválí,
to mi duši pohladí.
Vždycky je mi na blízku,
pofouká mi bolístku.
/Patricie Turoňová/

Maminka

Milované mamince
co je mi hned po ruce.
Za to, co tu pro mě děláš,
že se jen tak nikdy nedáš.

Přeju všechno nejlepší.
snad to všechno vydrží.
Šťěstí, zdraví přeju všem,
když dnes máte ten svůj den.
/Karolína Nosková/

Mamince

Moje milá maminko,
pousměj se na mě alespoň malinko.
Ty máš dneska svátek,
a já ti teď koupím dárek.

Já tě vezmu do krámu,
koupíš si, co chceš,
koupím ti svetřík
venku bude větrík.
/Jakub Mareš/

O mamince

Maminko, moje jsi štěstíčko,
tváříš se jako sluníčko
Umíš ty odhánět hromy i blesky,
bez tebe by byl život těžký.

Maminka je jako bůh, vždycky je s námi,
umí nás pohladit, pofoukat naše rány.
Potřebujeme lásky opravdu moc,
s ní nezůstáváme nikdy sami.
/Bára Lupoměská/

Pro maminku

Pro moji maminku milovanou
skládám teď básničku veršovanou.
Pro moji maminku jedinou,
přinesu kytičku voňavou.

Abych jí radost udělala,
obrázek jsem jí malovala.
Krásnou rudou růžičku,
pro moji čupr matičku.
/Eliška V. Šumpíková/

Maminka

Maminka je můj polštářek,
o který se můžu opřít,
není plná přetvářek
a můžu se jí svěřit.

Mám od ní ráda,
když mi hladí záda.
Je to moje maminka,
čeká ji velká pusinka.
/Denisa Zelendová/

Den matek

Moje mamka, ta je boží
když mám pětku, tak hned hoří.
A když má ten svátek,
tak jí koupím dárek.
/Marian Bílý/

Pro maminku

Tohle píšu pro Tebe,
snad se Ti vše povede.
Doufám, že se Ti splní
vše, co sis přála,
protože si za mnou stála.

Pokaždé si mě ráda měla,
i když jsem se často nechovala
tak, jak by sis přála.

Se vším bys mi pomohla,
lepší mamku než Tebe
bych mít nemohla.
/Pavla Štefanová/

Básnička pro maminku

Moje milá maminko,
usměj se na mě malinko.
Vím, že jsi na mě někdy našťavaná,
však moc dobře vím, že nejsi doopravdy
taková.

Vím, že tě občas život štve,
ale neuvědomuješ si, jak těžký by byl bez tebe.
Vždy si tu byla pro mě,
když mi bylo úzko, smutně.

Maminko moje, mám tě moc ráda,
ač to tak někdy nevypadá,
ale prosím věř mi,
že je to velikánská pravda.
/Adéla Krausová/

Maminka

Mamka mě vždy podrží,
vždycky se jí zadaří.
Je jako můj tulipánek,
seženu snad nějaký dárek.

Jsi jako můj anděl strážný,
který mě vždy všude chrání.
I když dělám problémy,
„Mám tě ráda,“ říká mi.

Už mám tady nějaký dárek,
vše nejlepší ke Dni matek.
/Michaela Černá/

Maminka

Moje maminka je boží,
když mi peče nebo vaří.
Když mi večer smaží řízek,
je to něco pro můj špíček.

Když jdu večer spát,
pusinku mi přijde dát.
Když mě do školy budí,
laskavě mě vždy pohladí.
/Jakub Mareš/

Pro maminku

Maminka je člověk ryzí,
pomůže mi, když jsem v krizi.

Když se mi den nezdaří,
pohladí mě po tváři.

Lehčí se vše potom zdá,
chci jí za to něco dát.

Dám jí tuhle básničku,
a k tomu krásnou kytičku.
/Daniel Drahoš/

Den matek

Ve městě je zmatek...
Není dnes Den matek?!
Každý shání kytičku,
pro svou milou matičku.

Naše mamky, ty jsou nej,
kytičku si zasloužej.
Starají se, dobře vaří,
proto se nám dobře daří.
/Lukáš Dostál/

Den matek

Dneska je Den matek,
to zas bude zmatek.
Vzpomněl jsem si dlouho,
ach, ty moje touho!
Obchodák byl zavřenej,
peněženka prázdná,
to zas bude zkáza.
Asi to dopadne jak minule,
že jí obraz nakreslím.
/Hynek Steklý/

Milovaná maminko

Moje milá maminko,
přes to všechno moc rád tě mám,
kytičku a sladkou pusinku
kdykoliv ti ráda dám

V srdíčku tě budu nosit
až do smrti, přísahám,
protože tě ráda mám.
/Nela Schusterová/

Den matek

Máma ráda vaří obědy,
hlavně v sobotu a neděli.
Potom na nás zapíská
a hned ke stolu pospíchám.

Po obědě spěchám na počítač
a googlím, co je za den,
najdu si Den matek
a spěchám koupit dárek.
/Šimon Podzemský/

Básnička pro tebe, mami

Mami, teď pro tebe něco skládám,
v nejhorším jsi u mě a já jsem ráda, že tě mám.
Za nic a za nikoho bych tě nevyměnila,
když jsem malá byla, tak jsi mě rozesmávala a bavila.

Ted' se vy staráte o nás
a pak na oplátku my o vás.
Jsi pro mě ta nejlepší máma na světě.
Prosím, buď navždy u mě, mami, miluju tě.
/Vanesa Giňová/

Osmisměrka ke Dni matek

K	R	O	D	I	Č	E	M	A	A
Y	Ů	K	K	M	I	Í	N	K	L
T	Ž	E	K	Č	N	A	N	E	Á
I	O	R	A	E	Í	I	J	T	S
Č	V	Á	Š	K	M	D	E	Á	K
K	Á	D	J	A	Č	E	R	V	A
A	A	K	M	N	J	I	Ě	S	E
N	R	A	D	O	S	T	B	D	N
Á	N	E	V	R	E	Č	A	A	!
M	Á	J	A	N	I	D	O	R	B

BABIČKA
ČERVENÁ
DÁREK
KVĚTEN
KYTIČKA
MÁJ
MAMINKA
NADŠENÍ
SVÁTEK
SRDÍČKO
RADOST
RODIČE
RODINA
RŮŽOVÁ

Tajenka:

Jarní hádání

Je to bílá květina.
Má barvu bílou jako sníh,
nebojí se sněhu ani mrazíků,
snad že jako první rozkvétá,
ten, kdo to neví, je popleta.

/sněženka/

Když přijde jaro a roztaje sníh,
nastává čas na první žertík.
Ta kytka vypadá jako klíč,
však malý jak šmolík.
Je to svazek malých klíčů
vábí včelky a čmeláčí kluky,
ti kluci chodí na pyl a nosí si ho domů.
Tak už víte?

/prvosienka-petrklíč/

Připravil Tomáš Tichý

Zeptali jsme se... paní ředitelky Budínské

Co pro Vás představuje hudba?

Snad mi dovolíte odpověď pojmout hodně zešíroka...

Ve školních osnovách, dnes ve školním vzdělávacím programu, byl a je vyučovací předmět Hudební výchova. Byl tam i v době mé školní docházky a spolu s tělocvikem to byl pro mě předmět, který ve mně vyvolával hrůzu. V době, kdy jsem chodila do základní školy, se neřešilo, jestli má někdo nějaké odlišné vzdělávací potřeby, jestli má poruchu učení nebo chování. Děti buď něco uměly, nebo neuměly, byly hodné, nebo zlobivé a podle toho dostávaly známky, tresty apod.

No a já jsem neuměla zpívat. Ve čtvrté třídě jsem dostala na vysvědčení dvě dvojky - z Hudební a Tělesné výchovy. Moc mě to tenkrát mrzelo. Nevěděla jsem, jak se zlepšit, co dělat jinak, pořád jsem nezaspívala, ani nevyšplhala, ať jsem se snažila sebevíc a nikdo to se mnou neřešil.

Na druhém stupni se situace změnila – naštěstí mě učil Hudební výchově velice hodný a osvícený pan učitel Kostomlatský a ten, když viděl, jak se trápím, nikdy mě nenutil zpívat sólo před tabulí na známku (což bylo v té době běžným způsobem zkoušení z "hudebky"). Teprve v dospělosti, již jako učitelka, jsem zjistila, že mám poruchu učení, která se jmenuje dysmúzie - a to ještě pouze její vzácnější formu v podobě poruchy reprodukce hudby. Mám vynikající hudební sluch, ale nejsem schopná tzv. produktivní činnosti - to znamená, že zpívám naprosto falešně a bohužel sama sebe při tom výborně slyším...

V době středoškolských studií jsem se seznámila s mým současným manželem, který chodil po celou základku v Chrudimi do „Lidušky“ (dnešní ZUŠ) a zpíval devět let ve sboru. Taky měl magnetofon, který my jsme doma neměli. Moji rodiče poslouchali „dechovku“ v televizi nebo v rádiu, a to mě fakt nebavilo... V šestnácti letech tak u mě nastal veliký zlom ve vztahu k hudbě. Jednak tento předmět na střední škole již nebyl - a mně se moc ulevilo, ale hlavně - začala jsem poslouchat folkovou a rockovou hudbu. Část té produkce byla v tehdejší režimu zakázaná (Karel Kryl, Jarek Nohavica, zahraniční - kapitalistické - hudební skupiny). O to bylo lákavější nahrávky shánět. V textech písniček se člověk dozvídal odpovědi na spoustu otázek té doby...

Jezdila jsem na „festáky“ - hlavně na folkové Svojšice a Lipnici. Poslouchala jsem Rolling Stones a Franka Zappu... Našla jsem si cestu i k vážné hudbě. Když jsem poprvé slyšela operu Nabucco Giuseppe Verdiho a v ní zpíval sbor Židů, pochopila jsem, že hudba dává člověku svobodu a sílu, umocňuje radost a také pomáhá v době neštěstí a smutku.

Obě moje děti naštěstí po mně muzikální poruchu nezdědily a od první třídy chodily do ZUŠ. Syn se hudbě věnuje víc než dcera. Hraje na bicí v několika

kapelách a já jsem po poslechu jeho repertoáru začala hudbu rozdělovat na tu, u které se dá žehlit, a na tu, u které se žehlit nedá... A to jsou bohužel CD mého syna...

Oba s manželem moc rádi jezdíme na koncerty, každý rok navštívíme několik koncertů na festivalu vážné hudby Smetanova Litomyšl a doma posloucháme oblíbená CD. Úplně nejvíc mám ráda blues, reggae, soul a funk a zůstávám věrná rocku a folkové hudbě. Pokud se jedná o metalové koncerty mého syna, jako správná fanyinka je absolvuji, ale pak si dopřávám den, dva naprostého hudebního ticha.

Co přinesly sbory naší škole?

Jako ředitelka naší školy jsem moc ráda, že se paní učitelky Marie Kodešová a Kateřina Malinská věnují práci s pěveckými sbory. Velmi pozorně sleduji repertoár, který paní učitelky pro děti vybírají, a fandím jim. Jsou to všechno skladby, které jsou současné, na dětech je vidět, že jim přináší jejich zpívání radost. Zároveň ale předvádějí bezchybné provedení, které je vždycky okořeněno zajímavou dramaturgií a nápadem. Paní učitelky jsou pro děti velikým vzorem, vždyť víme, že se obě hudbě věnují i ve volném čase. A tak to přece má u učitelů být – pokud jsem pro něco nadšená, můžou se ke mně přidat další...

V dnešní době si lidé zvykli, že jsou pasivními příjemci čehokoliv – výzdobu na Vánoce a Velikonoce si koupíme, hudbu posloucháme, na televizi se díváme... Ale já mám ráda, když je člověk aktivní, sám si něco umí vyrobit. Když umí to, co mu jde, nabídnout ostatním. Velice oba sbory i paní učitelky podporuji. Právě proto, že nemám schopnost hudbu předávat, o to víc si toho u jiných vážím.

Sbory přináší svým členům smysluplně strávený čas, radost a úspěch - je to příklad i pro ostatní děti, že se ve volném čase dá aktivně něco tvořit nejen pro sebe, ale i pro ostatní. Jsem ráda, že máme ve škole i jiné volnočasové aktivity - sportovní a taneční kroužky, tvořivé a rukodělné aktivity, vědomostní kroužky a musím si přihřát i svoji polívčičku – také čtenářský klub... Nejhorší v životě každého tvora je nuda. Ať je to pes, kočka, kůň nebo člověk, pokud nemá smysluplné vyžití, buď zlobí, nebo pomalu degeneruje...

Co považujete za největší úspěch našich školních sborů?

Určitě by se nabízela odpověď, že jsou to úspěchy v soutěžích a rok, kdy sbor Zvonky postoupil na Celostátní přehlídku dětských pěveckých sborů do Uničova... Ale víte, co je pro mě největší úspěch? To, že děti vydrží chodit do sboru od 1. až do 9. třídy. Že ani puberta, která s některými pořádně zacloumá, nevede k opuštění party zpěváků. Taky je pro mě velikým úspěchem, že ačkoliv

20 metrů od naší školy je ZUŠka, je v našich sborech pořád „narváno“. Obě paní učitelky vědí, jak moc si jejich práce vážím. Říkám jim to při každé možné příležitosti.

A jak se zpívá v nádherné písničce Marty Kubišové:

*Až jednou vyrostou, pak jistě zazvoní,
mí lidé zvonkoví, ve zvoncích zrození.
Pro váš pláč, pro váš smích,
ring-o-ding...
Poslouchej...*

Za zodpovězení našich všetečných otázek paní ředitelce děkujeme ☺

Den otců

Zeptá-li se vás někdo, proč se slaví den matek, pravděpodobně vysypete z rukávu trumfy jako: je to poděkování za její péči, lásku a výchovu, protože si to maminka za celoroční fušku s dětmi přeci zaslouží a vůbec, máme jí být za co vděční.

Tátové hrají v našich životech často velkou a důležitou roli, každý z nás ví sám nejlíp, co právě pro něj otec znamená, co ho naučil, co mu předal do života, čeho si na něm váží, proč jej obdivuje. Přesto oslava dne, kdy si připomínáme výjimečnost jeho osoby v našem životě, je takřka mizivá. No schválně? Kdo z vás ví, kdy slaví svůj den tátové?

Stejně jako Den matek přišel i Den otců z Ameriky. Slaví se pouze zřídka, ačkoliv tátové si zaslouží stejné projevy přízně jako matky. V mnoha zemích, Českou republiku nevyjímaje, připadá Den otců na třetí neděli v červnu. Kdo z vás si vzpomene? Věřte, že tátové každého věku budou rádi, když je překvapíte a v tento den (letos připadá Den otců na 18. června) mu třeba jen řeknete, že si vážíte toho, co pro vás dělá. Nejen mámy, ale i tátové potřebují slyšet, že je máme rádi a vážíme si jich.

Adéla Voráčová

Máj, měsíc zamilovaných

Máj neboli květen je pátým měsícem gregoriánského kalendáře. Je spojen s řadou lidových tradic, oslav i pověr (např. stavění májek). Je také považován za měsíc lásky.

Už v době starověkého Říma byl květen spojován s láskou. Tehdy se tento svátek nazýval Floralia a byl zasvěcen bohyni jara a plodnosti, Flóře.

A proč bylo dříve tak málo květnových svateb? Mohla za to pověra „svatba v máji, nevěsta na máry“. Taková svatba totiž znamenala riziko. Nevěsta většinou brzy po svatbě otěhotněla, tudíž první trimestr vycházel na

nejnáročnější pracovní období v roce – na léto. Žena mnohdy ani nevěděla, že je gravidní, a proto často o dítě přišla, přičemž ohrozila ještě svůj život. Rizikem byl i samotný porod dítěte počatého v květnu, neboť termín porodu vycházel na zimu, případně přelom zimy a jara. Docházely zásoby, všichni se museli uskomňovat a těhotná žena často neměla potřebné živiny, což vedlo k jejímu oslabení a nezřídka ke komplikacím i úmrtí rodičky i dítěte.

Ale nebuďme jen pesimističtí! V období středověku se vždycky začátkem května, na letnice, sjížděli rytíři k

turnajům. Je doloženo, že již v raném středověku, roku 755, byla ve Franckém království předložena největší přehlídka zbraní a rekrutů právě na 1. května. O pět století později truvéri a minnesängři pěli o zelených ozdobených větvičkách jako důkazech lásky. I zasnuby, které trvaly celý rok, se konávaly v květnu.

Do konce 19. století bylo naprosto nemyslitelné, aby muž políbil na veřejnosti ženu; polibek byl považován za velmi intimní projev přízně. Století dvacáté přineslo řadu změn také v otevřenosti v otázce vnímání osobního prostoru a intimity. A tak je dnes první máj dnem, kdy zamilované dvojice vyhledávají rozkvetlé stromy, ideálně třešně. Je to oslava vztahu dvou lidí a veřejné přiznání se k druhému a k vzájemné zamilovanosti či lásce.

Jen pozor... Pokud dívka nedostane prvomájový polibek, do roka prý uschne ☺...

(Upraveno z: <https://www.topzine.cz/prvni-maj-lasky-cas-traduje-se-libejte-se>,
<http://zeny.e15.cz/clanek/laska-a-vztahy/svatb-a-v-maji-povera-a-skutecnost>,
[https://cs.wikipedia.org/wiki/Květen](https://cs.wikipedia.org/wiki/Kv%C4%9Bten))

Zvuky Zvonků a Zvonečků

3. dubna se naše školní sbory, Zvoneček a Zvonky, zúčastnily krajské přehlídky dětských pěveckých sborů. Přehlídka se konala v muzeu v Chrudimi a jako každý rok jsme se pilně připravovali.

V mladší kategorii bylo letos celkem šest sborů, včetně našeho Zvonečku. Před svým vystoupením byli asi všichni trochu nervózní, ale na pódiu to nebylo vůbec znát. Naši malí zpěváčci si své vystoupení užívali a s nimi i porota a publikum.

Za odměnu jsme s paní učitelkou Dvořákovou a s paní vychovatelkou Kurbelovou vyrazili do cukrárny. Náš Zvoneček získal stříbrné pásmo a opravdu si ho za svůj výkon zasloužili. Z mladších zpěváčků nervozita rázem odpadla a vystřídalo ji potěšení a také únava. Zato ve Zvoncích začala nervozita stoupat. Svým vystoupením jsme naši kategorii zahajovali a po nás vystupovaly ještě dva další sbory. Letos jsme poprvé zpívali anglickou píseň I will follow him. Byla to pro nás výzva, ale myslím, že jsme se s ní vypořádali skvěle. I my jsme si to na pódiu užili a na nervozitu jsme zapomněli.

Už zbývalo jen vyhlásit celkové umístění. Nás vyhlášovali až úplně na konci a řekla bych, že pár vteřin před tím nikdo z nás ani nedýchal. Když jsme však zjistili, že máme zlaté pásmo, celým sálem se rozléhaly naše radostné výkřiky. Byli jsme mile překvapeni a moc spokojeni.

Já osobně jsem si celý den moc užila a chtěla bych moc poděkovat všem zpěvákům, houslistkám a hlavně paní učitelce Marii Kodešové a paní učitelce Kateřině Malinské, protože bez nich by to nešlo.

Aneta Svobodová

Citáty o mamince

„Čím víc se nořím do rodičovství, tím víc si uvědomuji, že své matce dlužím omluvu.“ /Ray Romano/

„Dobré matky střílejí své manžely lukem a šípy - aby nebudily děti.“
/Peter Ustinov/

„Všechny matky jsou matkami velkých lidí. Není jejich vinou, že jim život později uchystá zklamání.“ /Boris Leonidovič Pasternak/

„Matka opatrného nemusí plakat.“ /Cornelius Nepos/

„Netvrdím, že by se mělo matkám bránit v lásce k dětem. Říkám jen, že je lepší, když matky milují ještě někoho jiného.“ /Romain Gary/

„Jedna dobrá matka znamená víc než sto učitelů.“ /Johann Gottfried Von Herder/

„Žádné dítě není tak roztomilé, aby matka nebyla šťastná, když konečně usne.“
/Ralph Waldo Emerson/

„Není nic půvabnějšího než maminka s dítětem v náručí, a nic ctihodnějšího než matka v kruhu dětí.“ /Johann Wolfgang von Goethe/

„Nejlepší výchovná metoda je, obstarat dítěti dobrou matku.“
/Christian Morgenstern/

„Za vše, co jsem nebo čím se domnívám, že jsem, vděčím své matce.“
/Abraham Lincoln/

„V prvním dítěti ženy pokračuje její poslední panenka.“ /George Sandová/

„Děti jsou kotvy, které drží matčin život.“ /Sofoklés/

„Budoucí osud dítěte je vždy dílem matky.“ /Napoleon Bonaparte/

„U maminky je to nejlepší místo na celém světě pro toho malounkého. Ale nejen pro malounkého. I pro toho velikého, když pláče a truchlí. Nebo tak, jak matka těší, nikdo jiný na světě těšit nedovede.“ /Jan Karafiát/

„Vrchol sebezapření je, když matka připustí, že i jiné matky mají hezké, chytré a hodné děti.“ /Oldřich Fišer/

„Žádný otec a matka nepovažují své děti za ošklivé.“ /Miguel de Cervantes/

„Nejlepší matkou je žena, která vzbudí ve tři hodiny ráno muže, protože má dojem, že dítě pláče.“ /Ernest Hemingway/

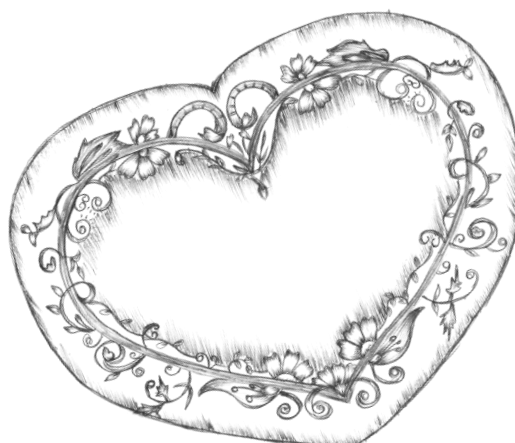
„Budoucnost národa je v rukou matek.“ /Honoré de Balzac/

„Pracující matka je nesmyslné pojmenování, které jako by naznačovalo, že matka bez kariéry tráví čas lelkováním, sledováním televize a popíjením kávy. Ve skutečnosti je samo slovo MATKA synonymem pro jednu z nejnáročnějších a nejtvrdějších prací vyžadovaných po jakémkoliv člověku.“
/Liz Smith/

„Rozhodnutí stát se matkou je to nejzásadnější. Je to rozhodnutí, že vaše srdce bude navždy chodit mimo vaše tělo.“ /Elizabeth Stone/

„Jste-li matkou, nikdy nejste samy - matky jsou vždy v duchu se svými dětmi.“
/Sophia Loren/

„Tlak, kterému je celý den vystavena matka tří dětí od 4 do 10 let je takový, že v porovnání s ním se může pracovní den ředitele továrny považovat za oddechový čas.“ /Pierre Daninos/

Zeptali jsme se... paní starostky Lacmanové

Co pro Vás představuje hudba?

Hudba je pro mě relaxace, protiváha pracovního nasazení a ozdravná kúra zároveň. Hudba je kouzelník, který mi zlepšuje náladu, doprovází mě na dlouhých cestách autem, přenáší mě do lepšího a klidnějšího světa, kde čerpám energii a sílu.

Chrastická historie je na sbory bohatá. Jak ji vnímáte Vy osobně?

Máte pravdu, naše město má několikero bohatství a sborové muzicírování je jedno z nich. Sbory, které v Chrasti působily a působí, mají vždy vysokou úroveň a kvalitu.

Co podle Vás přinášejí naše školní sbory městu?

V odpovědi na tuto otázku se přímo nabízí konstatování, jak sbory skvěle reprezentují město, jak přispívají k dobrému jménu školy, města i regionu. To všichni víme, je to pravda a objevuje se to v oficiálních prohlášeních již několik let. Poslední dobou jsem si všimla i toho, co naše sbory, díky svým sbormistryním, díky dětem a samotné atmosféře předávají svému okolí, co není na první pohled vidět. Mluvím o slušném chování, o kamarádství a vztazích, které v dnešní společnosti bohužel nejsou samozřejmostí. Když vidím, jak sborové děti fungují mezi sebou, jak si naslouchají, jak se k sobě chovají navzájem, tak mi to přijde jako vnitro-sborová filozofie, kterou těmto dětem už nikdo v životě nevezme.

Za odpovědi děkujeme paní starostce Martině Lacmanové.

Závěrem

Toto číslo je speciál. Je věnované každé mamince, babičce, prababičce. Je věnován jako velké díky těm, které nám daly nejen život v té základní podobě, ale které jsou tu pro své děti, ať jim jsou dva roky, dvacet nebo padesát. Maminka je totiž člověk, který žije pro nás v každém okamžiku svého života. A i když už třeba maminky některých z nás nejsou na tomto světě, jejich odkaz žije stále v jejich dětech, vnoučatech a pravnoučatech. Láska matky nezná prostoru ani času. Je věčná. Děkujeme.

NAČASOPISOVANOU

Časopis pro Vás připravila redakční rada CHrAsT.

Děkujeme nejen za Vaše příspěvky, ale i Mgr. Zdeňce Modráčkové
a Mgr. Janě Zemanové za korektury.

©CHrAsT 2017, casopischrast@seznam.cz